

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT JULI

ALGEMEEN

In zijn rede op 26 juli bevestigde Fidel CASTRO in nauwelijks bedekte termen opnieuw dat hij waar het de continentale revolutie betreft, zich weinig gelegen laat liggen aan de communistische partijen in de Latijns Amerikaanse landen. Hij kon zich blijkbaar in het geheel niet verenigen met de recente tendens om van guerillastrijd af te stappen.

Venezuela werd in rep en roer gebracht door een wetsontwerp dat de regering bij het parlement indiende, ter wijziging van de belastingwetgeving. Vooral de voorgestelde zwaardere lasten op de petroleum industrie veroorzaakten een storm van protest.

De eerste maand van het presidentschap van BALAGUER werd gekenmerkt door bezuiniging. Militairen, oligarchie en P.R.D. namen allen een afwachtende houding aan, de links extremisten waren verdeeld en gedemoraliseerd. Angel MIOLAN was doende de onttroning van Juan BOSCH als leider van de P.R.D. voor te bereiden.

Tot niemands verbazing werd René BARRIENTOS gekozen tot president van Bolivia. Buiten de nieuwe - amorfe - organisatie die door BARRIENTOS zelf in het leven geroepen was, bleek de enige partij die uit de verkiezingen vreugde kon putten, de Christendemocratische partij te zijn. Deze haalde circa 20% van het aantal uitgebrachte stemmen, hetgeen een aanzienlijke vooruitgang betekende op haar vroegere resultaten.

Julio Cesar MENDEZ MONTENEGRO, de nieuw gekozen president van Guatemala, aanvaardde op 1 juli het ambt. Hij stelde pogingen in het werk om de links extremistische guerillas te bewegen tot het beëindigen van het gewapende verzet. Waarnemers gaven de nieuwe president in zijn lofwaardig streven evenwel weinig kans van slagen.

Afgekopen maand vonden de eerste besprekingen plaats tussen Guyana en Venezuela in het kader van de in Genève afgesproken bilaterale bestudering van het grensgeschil betreffende Essequibo. De twee Guyanese leden van de commissie werden in Venezuela vorstelijk onthaald. De besprekingen zelf waren van algemeen voorbereidende aard, maar de Venezolanen maakten van de gelegenheid gebruik hun gasten een indruk te geven van industriële projecten in Venezo-

laans Guyana, waarmee zij wel mogen etaleren. De Guyanezen, Sir Donald JACKSON, voorzitter van het "elections commission" en Mohamed SHAHABUDEEN, de procureur generaal van Guyana, verklaarden na hun terugkeer per Venezolaans militair vliegtuig, dat de eerste ronde een groot succes was en dat beide partijen tevreden waren over de bereikte resultaten.

In de maand juli werd door de leider van de Christelijke bond van Havenarbeiders, H. ROJER, een grote activiteit ontplooid. Hierdoor joeg ROJER zowel de Scheepvaart Vereniging als de leiding van de Algemene Havenunie, GODETT c.s. tegen zich in het harnas.

De situatie in de haven van Willemstad werd door een en ander weer wat gespannen.

VENEZUELA

De plannen van de regering van Venezuela om wijzigingen aan te brengen in de belastingwetgeving ontketenden een controverse die het land in rep en roer bracht.

Teneinde het ontwerp op korte termijn te kunnen doen behandelen werd het parlement door president LEONI in een speciale zitting bijeengeroepen.

De oppositiepartijen besloten deze zitting eensgezind te boycotten, teneinde uitstel van behandeling af te dwingen tot het parlement in gewone zitting weer bijeenkomt.

In een rumoerige vergadering, waarbij enkele afgevaardigden van de oppositie in de zaal verschenen en zonder de presentielijst te tekenen het woord eisten, terwijl hun partijgenoten vanaf de publieke tribune obstructie voerden, werd volgens de regeringspartijen quorum bereikt. Dit werd door de oppositie bestreden. Aangezien enkele onafhankelijken die bij de eerste vergadering het quorum zouden hebben helpen bereiken, nadien ook verstek lieten gaan, bereikte de oppositie uiteindelijk in ieder geval haar doel. Tijdens de eerste vergadering waren de gemoederen op een gegeven moment zo verhit, dat revolvers voor de dag kwamen.

Een zegsman van Acción Democrática verklaarde niet te begrijpen waarom de oppositiepartijen tot een dergelijke "onverantwoordelijke" tactiek meendan te moeten overgaan. Het feit al dat zij in staat waren het parlementaire werk op deze wijze te stagneren, toonde toch aan dat de regering zeker niet automatisch een meerderheid in de kamer zou krijgen. Waarom - zo vroeg hij - was men dan niet bereid het ontwerp aan een normale behandeling te onderwerpen?

Het standpunt van COPEI was dat de regering het parlement niet voldoende tijd wilde gunnen om het ontwerp degelijk te bestuderen. Met andere partijen eiste COPEI dat eerst werd overgegaan tot het saneren van het administratieve bestuursapparaat. Bovendien wilde men van de regering vernemen op welke wijze zij dacht de miljoenen die aan 's lands inkomsten zouden worden toegevoegd, te zullen besteden. Naar de schatting van de Minister van Financiën, Eddie MORALES CRESPO, zou de verhoging der winstbelasting 400 miljoen bolivars per jaar opbrengen. Hiervan zou 350 miljoen komen uit de sector petroleum en mijnbouw, waarvoor een apart tarief werd ontworpen.

Uit de overige bedrijfswinsten verwachtte de regering een inkomstenverhoging van ruim 50 miljoen bolivars, terwijl zij uit de tariefwijzigingen bij de

inkomstenbelasting nog 100 miljoen bolivars erbij hoopte te voegen. Het minimum belastbare inkomen zou aanzienlijk worden verhoogd, van 12.000 tot 24.000 bolivars per jaar.

Bij de inkomstenbelasting zou het hoogste tarief (voor inkomen boven de 5 miljoen bolivars) 45% bedragen, hetgeen een verhoging van bijna 50% van het geldende tarief betekent.

Er zouden op kleine bedrijven geen zwaardere lasten komen te drukken, aangezien de heffing op winsten in de categorie tussen 100.000 en 500.000 bolivars vrijwel dezelfde curve zou behouden, i.e. van 15% tot 23%.

Het accrès zou worden verkregen uit een scherpere curve bij winsten van grotere afmeting.

Het is opmerkelijk dat het verzet tegen het regeringsvoorstel zowel van "kapitalistische" als van "marxistische" zijde is gekomen. De kamer van koophandel is fel van leer getrokken tegen het ontwerp. Zegslieden van de petroleumindustrie hebben de regering ervan beschuldigd de derving van inkomsten, en dus het te verwachten begrotingstekort, welke het resultaat zijn van de malaise in de Venezolaanse olie, te willen bestrijden door fiscale roofbouw te plegen op deze industrie. Wat de zaak nog erger maakt, aldus de industriëlen, is dat de regering door haar mijnpolitiek zelf schuld heeft aan de moeilijke positie waarin de Venezolaanse petroleumindustrie zich thans bevindt.

De linkse partijen voorspelden dat de nieuwe belastingregeling enerzijds de regering meer fondsen voor haar wanbeheer zou verschaffen en anderzijds de kleine man zou treffen door de resulterende prijsopdrijving. In een communiqué van de P.R.N. werd - overigens terecht - opgemerkt dat de indirecte belastingen een grote last vormen voor de minvermogenden en dat het verhogen van het minimum belastbare inkomen daardoor in sociaal opzicht weinig te betekenen heeft.

Van de zijde van Acción Democrática werd de spot gedreven met "zogenaamde" linkse partijen, die zich achter allerlei drogredenen verschuilen, wanneer het er op aankomt hun "linksheid" te bewijzen.

A.D.-vakbondsleiders kwamen met alarmerende berichten over samenspanning van petroleummagnaten met militairen om de regering van LEONI omver te werpen. De regering ontkende dat militairen er iets mee te maken zouden hebben,

- 5 -

maar was enigszins vaag omtrent de houding der "petroleummagnaten". Tegen het einde van de maand werd door president LEONI gepoogd tussen de regering en het bedrijfsleven een dialoog te openen over de voorgestelde maatregelen. Hij nodigde de vertegenwoordigers van handel en industrie uit en luisterde - naar naderhand door de voorzitter van pro-Venezuela werd medege-
deeld - met belangstelling naar de bezwaren welke door zijn gasten werden ge-
opperd.

Terwijl het mag worden betwijfeld dat het regeringsvoorstel nu of over enkele maanden bij de gewone zitting, ongeschonden uit het parlement zal komen, zal Acción Democrática zeker trachten onder haar stembuskracht van boeren en arbeiders munt te slaan uit de affaire.

Alhoewel de kritiek welke van de olie-industrie kwam, en door de kamer van koophandel wordt beaamd, heus niet enkel het landsbelang als uitgangspunt heeft, is zij in zekere opzichten gefundeerd. Ten tijde van de amplia base werd door USLAR PIETRI gepoogd de mijnpolitiek van de regering van LEONI - een voortzetting van die van BETANCOURT - te veranderen. Meningsverschil omtrent het verlenen van nieuwe concessies en het verrichten van bodemonderzoek was een van de redenen waarom de F.N.D. in maart van dit jaar uit de "amplia base" regering trad. In het desbetreffende rapport van Fedecamaras wordt krachtig gewaarschuwd tegen de economische gevolgen van een voortzetting van het huidige beleid, waarbij vrijwel geen bodemonderzoek plaats vindt en geen nieuwe concessies worden verleend.

Een der militante partijmannen van A.D., de vroegere lijfarts van BETANCOURT, José OCHOA RODRIGUEZ, nam middels een open brief aan PAZ GALARRAGA ontslag uit de partij als protest tegen de "abnormale invloed van de vakbonden op het regeringsbeleid". De partij vond het nodig OCHOA te beantwoorden met een erg defensief gesteld document, waarin o.m. in twijfel werd getrokken dat het ex-lid de juiste anti-imperialistische en anti-feodale instelling had. Immers, OCHOA zou de partij hebben belastend op het moment dat A.D. vooruitgang maakte met haar nationalistische oliepolitiek en aan het congres een progressieve belastingwet presenteerde.

Men zal zich de uitlatingen van PAZ GALARRAGA omtrent een z.g. "apertura a sinistra" herinneren (M.O. april 1966). Het heeft er veel van dat de A.D.

inderdaad een wat linkse koers wil varen, hetgeen een aanduiding kan zijn van de evaluatie welke A.D. verleent aan de kansen van haar voornaamste tegenstander, COPEI. Terwijl COPEI het radicalisme van haar jeugdige aanhang wat tracht te temperen, zou A.D. aan het einde van haar tweede regeringsperiode wat meer élan aan de dag trachten te leggen, teneinde de stagnatie die haar door COPEI in de schoenen wordt geschoven te loochenstraffen.

Er was in juli sprake van mutaties in het kabinet van LEONI. Een zegsman van A.D. verklaarde dat het waarschijnlijk was dat er begin volgend jaar enkele veranderingen in de ministerraad zouden komen. Met name werd verwacht dat de minister van binnenlandse zaken, GONZALO BARRIOS, uit het kabinet zou treden om zijn campagne voor het presidentschap te beginnen. Vernomen werd dat de huidige secretaris van LEONI, Manuel MANTILLA, alsdan mogelijk de portefeuille van binnenlandse zaken wederom zou gaan beheren. De vice-minister van binnenlandse zaken, Luis VERA GOMEZ, zou dan kans maken op de post van presidentieel secretaris. Zodra er sprake is van wijzigingen in het kabinet, wordt blijkbaar verwacht dat de minister van buitenlandse zaken, IRIBARREN BORGES, van het toneel verdwijnt. Ook nu werd gezinspeeld op zijn vervanging en wel door de huidige minister van verkeer en vervoer, Hector SANTAELLA, die voorheen ambassadeur in Londen was. IRIBARREN zou dan ambassadeur worden bij de Verenigde Naties.

Er was ook sprake van dat ESCOVAR SALOM nogmaals was benaderd om weer toe te treden tot het kabinet, zulks om de positie van de regering in het parlement te versterken. ESCOVAR SALOM heeft een en ander ontkend, maar er zijn redenen om aan te nemen dat hij wel benaderd is, maar een te hoge prijs heeft willen bedingen voor zijn terugkeer. De regering heeft er zich niet over uitgelaten, mogelijk om niet toe te geven dat zij zich zwak voelt. ESCOVAR zou niet hebben willen zeggen dat hij afwijzend heeft gereageerd, omdat hij nog altijd hoopt dat de regering over de brug komt.

Door LEONI werd in juli de toetreding van Venezuela tot de Latijns Amerikaanse Vrijhandelsassociatie (ALALC) bekrachtigd. Hierdoor zal Venezuela deel kunnen (moeten) nemen aan de zesde jaarlijkse ronde van besprekingen, welke in oktober e.k. zal plaats vinden. In de geleidelijke verlaging der handelsbarrières heeft Venezuela een achterstand van vijf jaar in te halen. Er zal evenwel van Venezuela niet worden geëist dat het in eerste instantie gelijkstelling met de oudere lidlanden bereikt. Niettemin betekent de toetreding

dat Venezuela concessies zal moeten doen, iets waartoe het Venezolaanse bedrijfsleven spreekwoordelijk ongenegen is.

Hoe gauw Curaçao en Aruba in Venezuela ervan verdacht worden als basis te dienen voor tegen Venezuela gerichte subversieve activiteiten, bleek verleden maand weer, toen het gerucht liep dat een kleine groep zwaar bewapende, baardige mannen in olijfgroene uniformen aan land was gekomen en de bergen was ingetrokken. Het gerucht werd door de minister van defensie ontkend, maar toch werd naderhand in de Venezolaanse pers gesproken over een Hongaar, die werd gearresteerd toen hij op het punt stond zich in te schepen met de waarschijnlijke bestemming Curaçao, waar hij "ongetwijfeld" verslag moest gaan uitbrengen bij Cubaanse agenten, omtrent het succesvolle verloop van de landing, die "naar mocht worden aangenomen" op Curaçao en Aruba was voorbereid.

De inmiddels tot secretaris generaal van de P.R.N. gekozen Domingo Alberto RANGEL bereidde zich voor op zijn terugkeer. RANGEL zou aan het einde van de maand Italië verlaten om zoals eerder gemeld aanwezig te kunnen zijn op het congres van de partij, waarin zijn vroegere M.I.R. was opgegaan.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

De installatie van BALAGUER verliep rustig, niettegenstaande gevreesd werd dat van extremistische zijde gepoogd zou worden om - zo niet de president zelf - in ieder geval de door JOHNSON afgevaardigde vice president HUMPHREY van de Verenigde Staten om het leven te brengen.

De inaugurale rede van de nieuwe president werd met instemming begroet. BALAGUER sprak in de geest van CHURCHILL bij het aanvaarden van het premierschap in 1940. Hij beloofde een sober bestuur en kondigde bereids enkele bezuinigingsmaatregelen aan. De president zei obstructie zowel van rechts- als links extremisme niet te zullen tolereren. Vóór alles zou hij een einde maken aan de corruptie welke "de rijkdommen die het volk toekomen in de handen van parasieten doet belanden. Hij verzekerde de Dominicanen dat hij de verkiezing niet had gewonnen om "het uniform en de laarzen van TRUJILLO aan te trekken, maar om integendeel te trachten de herinneringen aan deze symbolen van onderdrukking uit te wissen".

Een eerste bestuursdaad van BALAGUER was het benoemen van vrouwelijke gouver-

neurs voor alle provincies van het land. Deze maatregel, een "geste van dankbaarheid aan de steun ontvangen van de Dominikaanse vrouw", zou waar dan ook ter wereld met verbazing zijn begroet. In de Dominikaanse Republiek met haar Latijns Amerikaanse normen, waar de geëmancipeerde vrouw nog een rariteit is, was het iets ongehoords.

In de inaugurale rede kondigde BALAGUER al aan dat hij de salarissen van alle ambtenaren, die meer dan 250 pesos per maand verdienden tijdelijk zou verlagen. Zijn eigen wedde zou hij halveren. Alhoewel de president gedurende de campagne hierop had gezinspeeld, hadden de Dominikaanse ambtenaren die op hem gestemd hebben - naar werd vernomen - een en ander met een korreltje zout genomen. Dientengevolge veroorzaakte de maatregel onthutsing en verontwaardiging. Niettemin wordt niet verwacht dat de reactie zo kort na de ambtsaanvaarding tot werkelijke tegenstand zal uitgroeien.

Een opmerkelijke ontwikkeling - waar tot nu toe weinig over naar buiten is gebleken - is de samenwerking tussen BALAGUER en twee dissidente leiders van de P.R.D., Angel MIOLAN en Thelma FRIAS. MIOLAN werkt nou samen met de minister van binnenlandse Zaken, Ramon A. CASTILLO.

Zowel MIOLAN als FRIAS zouden een kantoor hebben "en el palacio". Eind juli was er sprake van dat Thelma FRIAS zou worden benoemd tot consul van de Dominikaanse Republiek op Aruba, ter vervanging van Frank MOLINA. (zie N.A.) Een ander prominente P.R.D.-er, die met BALAGUER samenwerkt, is Dr. Juan CASASNOVAS GARRIDO, aan wie een kabinetspositie zonder portefeuille werd verleend. Vernomen werd dat CASASNOVAS in opdracht van BALAGUER het werkloosheidsprobleem bestudeerde. In tegenstelling tot MIOLAN, die tot de "inner circle" zou behoren, was CASASNOVAS naar verluidt niet tevreden met de entrée die hij bij de president heeft. CASASNOVAS zou hebben laten blijken dat hij de opdracht zou volvoeren, maar dat hij - tenzij hij BALAGUER meer aandacht kon afdwingen - daarna uit het kabinet zou treden. Men zal zich herinneren dat CASASNOVAS, die onder BOSCH voorzitter was van de senaat, in de beginnendagen van de junta van REID CABRAL de man was die een groep P.R.D.-ers als compromisfiguur het presidentschap toedachten.

MIOLAN zou erg optimistisch zijn omtrent zijn kansen om BOSCH als leider van de P.R.D. te vervangen. BOSCH keurt samenwerking met de regering af en wil dat de partij "hoewel loyaal" een intensieve oppositie voert. P.R.D.-ers die met BALAGUER samenwerken wil hij door de partij laten royeren. MIOLAN, die nog

altijd officieel geen P.R.D.-er meer is, voorspelt dat de partij BOSCH op de conventie in oktober zal bedanken voor zijn goede diensten en hem - MIOLAN - zal vragen de partij te reorganiseren. Doordenkende, alsof dit al gebeurd is, heeft MIOLAN naar vernomen werd, reeds gesteld dat de partij niet zal moeten trachten een uitgesproken partij-politieke figuur te pousseren als opvolger van BALAGUER, maar haar steun zal moeten verlenen aan een nationale figuur, die het volk achter zich verenigen kan. Alhoewel MIOLAN niet zei aan wie hij hierbij zou kunnen denken, was het volgens waarnemers duidelijk dat hij Hector GARCIA GODOY bedoelde.

Indien MIOLAN de gevoelens van zijn partij juist gepeild heeft en consequent blijft, zal hij een sleutelfiguur kunnen zijn in het effectueren van een politieke ontwikkeling, welke in Washington met grote vreugde zou worden begroet. MIOLAN, die een jaar of twee geleden nog fel anti-Amerikaans was, heeft de laatste tijd met geen woord gerept over de "yanquis". Als hij er werkelijk in zou slagen de P.R.D. achter zich te krijgen, dan ligt mogelijk een P.R.D.-koers, verwant aan die van de Venezolaanse Acción Democrática in het verschiet. De volgende conventie van de P.R.D. zal voor de toekomst van het land van het grootste belang zijn. Veel zal afhangen van de houding van Juan BOSCH. In Venezolaanse kringen, die van oudsher grote sympathie hebben voor BOSCH, wordt niettemin gehoopt dat deze bereid zal zijn "met pensioen" te gaan.

Al met al stemde de eerste maand van het bewind van BALAGUER tot optimisme. De links extremisten waren gedemoraliseerd en onderling verdeeld. Zowel de militairen als de aanhang van de P.R.D. namen een - niet onwelwillende - afwachtende houding aan. Verwacht mag worden dat BALAGUER een half jaar de tijd zal krijgen om te tonen wat hij waard is. Tegen die tijd zullen aanhang en oppositie zich hebben uitgekristalliseerd.

De moeilijkheden waarmede de nieuwe president geconfronteerd is, mogen evenwel niet worden onderschat. Verschillende personen die de president de afgelopen maand hebben gesproken zouden bezorgdheid hebben getoond omtrent diens gezondheidstoestand. BALAGUER zou er dodelijk vermoeid uit zien en zou hierover ook hebben geklaagd. Hij zou aan vertrouwelingen hebben medegedeeld dat hij weinig illusies had gehad, maar nooit had kunnen dromen dat de chaos waarover hij zou moeten presideren zo onbeschrijfelijk had kunnen zijn. Een invloedrijke Dominikaanse zakenman, die niet vrij is van "TRUJILLO-smetten", zou na een interview met de president - misschien hoopvol - hebben voorspeld dat BALAGUER eerlang fysiek ten onder zou gaan aan de taak die hij zichzelf heeft gesteld, tenzij hij bereid zou zijn zoals vroeger "sterkere mensen" voor hem te laten denken en handelen.

CUBA

De rede die Fidel CASTRO traditiegetrouw op de 26e juli uitsprak, bracht ditmaal weinig nieuws aan het licht. Zoals gewoonlijk besteedde Fidel aandacht aan de economische problemen van het land volgens het drieledige patroon: "dit hebben wij bereikt, dit zijn onze problemen en deze zijn onze grootse plannen".

Zoals verwacht werd, herhaalde Fidel Cuba's bereidheid om vrijwilligers naar Vietnam te zenden. Hij definieerde het begrip "vrijwilligers" als militaire eenheden die bereid zouden zijn desgevraagd in Vietnam te dienen. CASTRO was er zeker van dat er geen peloton in geheel Cuba te vinden was dat niet brandde van verlangen om de eersten te zijn die hun Vietnamese broeders te hulp zouden snellen. Het wachten was op een verzoek van Vietnam.

Men had verwacht dat CASTRO in zijn rede nadruk zou leggen op de rol van de communistische partij in de organisatie van het bestuursapparaat. Meer en meer blijkt namelijk de partij haar invloed uit te breiden op alle facetten van de Cubaanse samenleving. CASTRO heeft hierover in de rede evenwel niets gezegd.

Wel gaf hij een gedetailleerde uiteenzetting van zijn verwachtingen met betrekking tot de continentale revolutie. Hij voorspelde dat geheel Latijns Amerika tussen 1970 en 1980 "bevrijd" zal zijn van het imperialisme. Hij had kritiek op "défaitistische pseudo-revolutionairen" die uit tijdelijke tegenslagen menen te moeten opmaken dat de weg naar de macht niet ligt via guerillastrijd. Dit is een oud twistpunt tussen CASTRO en de Latijns Amerikaanse communistische partijen, en - naar werd vernomen - zouden CASTRO's geschiedschrijvers in het Sovietkamp al meerdere malen hebben geklaagd over het geringe rendement van de fondsen die hij aanwendt ten bate van de continentale revolutie. CASTRO vond dat het symbool van de 26e juli zich uitstekend leende voor het weerleggen van de défaitistische stellingen. Indien men vandaag de tegenslag zou ondervinden die hij en zijn kameraden dertien jaar geleden op 26 juli moesten ondergaan, dan zouden de défaitisten in koor triomfante-lijk hebben uitgeroepen: "Zie je wel!" De geschiedenis van Cuba toonde echter aan dat de weg van het geweld toch de juiste was. CASTRO ontken- de dat hij zich zou blind staren op Cuba, zonder te beseffen dat in andere landen andere omstandigheden gelden. Hij gaf toe dat er landen in Zuid Amerika zijn, waar de weg van het geweld voorlopig althans niet opportuun is. Maar hij was ervan overtuigd dat in de meeste landen de situatie rijper is voor de geweldadige

revolutie dan zij destijds in Cuba was.

Van CASTRO's beloofde bereidheid om met de communistische partijen samen te werken, bleek uit de rede weinig. Hij was beslist onvriendelijk toen hij antwoord gaf op zijn eigen vraag, wie de mannen zullen zijn die de revolutie op het continent zullen leiden. "Wellicht", aldus Fidel, "zal het in vele gevallen gaan zoals het hier gegaan is. Het zullen mannen zijn wier namen nog niet bekend zijn. Vroeg of laat echter zullen zij verschijnen, revolutionair bewust, gesteund door het volk, in staat de realiteit en de feiten correct te interpreteren. Deze mannen zullen hun volkeren naar de bevrijding leiden". Hiermede mochten alle communistische grootheden in Latijns Amerika het doen.

Tegen het einde van de maand begon het Latijns Amerikaanse studentencongres waarvan de voorbereiding in april j.l. aanleiding was tot ruzie tussen de Cubanen en de Chilenen. Dit congres zal in het M.O. van augustus worden besproken. Voorspelbaar was dat men van leer zou trekken tegen het bewind van president ONGANIA van Argentinië. De houding van de Argentijnse bewindhebbers tegen de studentengemeenschap was een punt dat ook in niet-communistische kringen veel onrust had veroorzaakt. Voor de rest waren van het congres de gebruikelijke veroordeling van imperialisme, neo-kolonialisme, gorilla's en de Amerikaanse politiek in Vietnam te verwachten.

NEDERLANDSE ANTILLEN

De situatie in de haven van Willemstad werd afgelopen maand weer wat gespannen als gevolg van de pogingen van de C.B.H.-leider, Hubert (Bèbè) ROJER, om de invloed van zijn bond ten koste van de A.H.U. te vergroten. Het feit dat hij dit doet door rigoreus op te komen voor de belangen van de bij hem aangesloten vaste havenarbeiders, en door het signaleren van laksheid en corruptie bij A.H.U. heeft tot gevolg gehad dat hij zich niet slechts de toorn van Wilson (Papa) GODETT, Amador NITA, c.s. op de hals heeft gehaald, maar tevens misnoegen heeft opgewekt bij de werkgevers. Het is ironisch, maar waar, dat de werkgevers die immers steen en been geklaagd hebben over de verantwoordelijkheid van de vakbondsleiders in de Curaçaose havens zich blijkbaar toch hebben ingesteld op de spasmodische uitbarstingen van een GODETT en een NITA, en niet voorbereid schijnen te zijn op de ontwikkeling van een min of meer zakelijk dialoog met de vakbond.

. De tactiek van ROJER heeft tot gevolg gehad dat hij vele losse arbeiders die ingevolge de afgelopen jaar gesloten C.A.O.'s door de A.H.U. worden vertegenwoordigd, heeft losgeweekt van laatstgenoemde bond.

Sedert GODETT uit de gevangenis werd ontslagen heeft hij zich met de vertegenwoordiging van de arbeiders weinig bemoeid, behalve dan dat hij zijn vroegere wapenbroeder, ROJER, enkele malen heeft bedreigd. Naar vernomen wordt komt GODETT steeds meer onder invloed te staan van Dimas HOEK, wiens "ideologische onderlegdheid" hem imponeert. Van begin af aan heeft GODETT zijn bewondering voor Fidel CASTRO niet onder stoelen of banken gestoken. In HOEK heeft hij blijkbaar een geestverwant gevonden die bovendien door een zekere belezenheid in de communistische denkwereld naar verhouding ter zake kundig is. HOEK noch GODETT hebben overigens tot nu toe de neiging getoond om zich maar al te zeer te verdiepen in de dagelijkse beslommeringen van de vakbondsleider, zodat Amador NITA nog altijd in de A.H.U. kan grasduinen.

Vroeg of laat zal zich echter een gelegenheid voordoen die door GODETT zal worden aangegrepen om zijn "oudste rechten" in de haven te laten gelden. Door het succes van de campagne van ROJER zou GODETT dan moeten grijpen naar zijn beproefde wapen van intimidatie. Alhoewel de militantie van ROJER dus misschien op korte termijn tot moeilijkheden in de haven zou kunnen leiden, is het niet ^{on} mogelijk dat hierdoor op de lange duur de potentieel gevaarlijke tendens van het tweemanschap HOEK-GODETT buiten spel wordt gezet. Dit zal echter slechts gebeuren als de werkgevers de implicaties van een en ander onderkennen.

De regeringen van de Dominikaanse Republiek, ongeacht haar aard, hebben het traditioneel noodzakelijk geacht zich op Aruba consulaire te laten vertegenwoordigen door een beroepsconsul, alsmede door een vice consul. Op Curaçao zetelt een consul generaal met zijn gevolg.

Onder TRUJILLO hadden de consulaten in de Nederlandse Antillen en elders tot taak informanten onder Dominikaanse ballingen te laten circuleren. Vanuit het standpunt van TRUJILLO bezien was het onderhouden van een dergelijke spionagedienst zeker geen overbodige luxe.

De laatste jaren is gebleken dat het meeleven met en wroeten in de politiek van zijn land, de Dominikaan die in het buitenland verblijft, ook na de val van TRUJILLO eigen is gebleven. Wij hebben kunnen zien hoe intens de Dominikaanse kolonies op Curaçao en Aruba zich na de staatsgreep tegen Juan BOSCH in 1963 en tijdens burgerstrijd van 1965 met de gebeurtenissen in hun land

- 13 -

hebben bemoeid.

Er is reden om te verwachten dat het onder het presidentschap van BALAGUER niet anders zal zijn en de bezetting der consulaten zou dan de gevestigde traditie moeten blijven reflecteren.

Het (beroeps)consulaat op Aruba heeft de laatste tijd al enkele mutaties meegemaakt. De Reformist, Octavo CASTILLO HERRERA, werd vervangen door de Constitutionalist, Frank MOLINA. Deze is op zijn beurt nu teruggeroepen en naar verluidt zal hij worden vervangen door niemand minder dan Thelma FRIAS de RODRIGUEZ. Uit niets is nog gebleken dat Thelma FRIAS de vroegere senatrice die samen met Angel MIOLAN voor de P.R.D. een nieuwe koers zou willen uitstippelen, op een zijspoor zou worden gezet. Toch lijkt de benoeming van zulk "zwaar geschut" - al is het bekend dat aan het consulaat op Aruba buitensporige waarde wordt gehecht - een bevreedende overwaardering van de positie. In Dominikaanse kringen op Aruba heeft het bericht van de op handen zijnde benoeming van Thelma FRIAS inderdaad verwondering gewekt. Algemeen werd verwacht dat zij zou trachten in de Arubaanse afdeling van de P.R.D. politiek te bedrijven, maar velen vroegen zich af waarom voor haar nu juist Aruba moest worden uitgekozen.

Van minder belang, maar toch onthullend waren de problemen van de Arubaanse zakenman, Jules NIEUW, die al jaren het honorair consulaatgeneraal op het eiland heeft behartigd. Wrijving tussen MOLINA en NIEUW had, naar werd vernomen, geleid tot wederzijdse beschuldigingen en tenslotte nog kort voor het vertrek van MOLINA tot het ontslag van NIEUW. Aangezien deze laatste echter in alle partijen over goede relaties schijnt te beschikken, werd echter tegen het eind van de maand verwacht dat hij er in zou slagen zijn ontheffing te doen herroepen.

Op Curaçao is de Dominikaanse kolonie zoals bekend overwegend Reformista gezind. Vernomen werd dat president BALAGUER aan de voorzitter van de Curaçaose afdeling van de Partido Reformista, de barbier Francisco SANTANA "in dank voor de bewezen diensten" het consul generaalschap in de Nederlandse Antillen zou hebben aangeboden.

Indien SANTANA inderdaad deze verkiezingsbuit in de wacht sleept, wordt het Dominikaanse beleid in deze nóg merkwaardiger. Immers, terwijl een mindere post wordt toebedeeld aan de senatrice, wordt de hoofdprijs toegekend aan de barbier. Onder de Dominicanen op Curaçao werd evenwel de belofte van

BALAGUER, waar SANTANA al rijkelijk mee gepocht heeft, nog altijd met een korreltje zout genomen. Indien SANTANA - zo werd geargumenteed - consul generaal wordt, dan zal BALAGUER hem moeten voorzien van een terzake kundige tweede man. Een en ander zou niet rijmen met de door de nieuwe regering aangekondigde bezuinigingspolitiek.

De bepaling dat Dominicanen om naar de Nederlandse Antillen te reizen vooraf een landingsvergunning dienden te hebben, werd afgelopen maand ingetrokken. Deze beperking, welke nu weer slechts voor Cubanen geldt, werd kort na het uitbreken van de burgerstrijd in 1965 ingesteld en aangehouden tot nadat BALAGUER zijn ambt had aanvaard. Zij bracht met zich mee dat het toeristenverkeer met de Dominikaanse Republiek gedurende het afgelopen jaar enige vertraging ondervond, maar de preventieve werking welke ervan uitging, heeft het gebruik van de Nederlandse Antillen als conspiratieve ontmoetingsplaats in de achter ons liggende onzekere periode aanzienlijk beperkt.